

NVRD sectorbrede DMA

Een stevige basis voor de CSRD-duurzaamheidsrapportage

Januari 2025

Voorwoord

Voor u ligt het eindrapport van de dubbele materialiteitsanalyse (DMA) voor de afval- en reinigungssector in kader van de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) die in opdracht van de NVRD is uitgevoerd.

In deze rapportage worden de aanleiding, het gevolgde proces en de ontwikkelde waardeketen en beoordelings-criteria beschreven. Ook bevat dit rapport de uitkomst van de uitgevoerde sectorbrede DMA en een aanpak die de NVRD-leden helpt bij het uitvoeren van de DMA specifiek voor de eigen organisatie.

Bij de uitvoering is de software van Salacia gebruikt. In de Salacia software zijn alle onderwerpen, Impacts, Risico's en Kansen (IRO's), beoordelingen en de beargumentering daarvan gedocumenteerd in de NVRD omgeving van de software. Tevens wordt hier de uitkomst van de DMA en de link naar de relevante rapportagevereisten en datapunten per onderwerp weergegeven.

Alle NVRD-leden kunnen toegang verkrijgen tot alle informatie m.b.t. de uitgevoerde sectorbrede DMA in NVRD omgeving in de Salacia software.

Toegang tot de sectorbrede DMA in de NVRD omgeving van de software is aan te vragen bij Essa van Riessen (vanriessen@NVRD.nl).

Deze sectorbrede DMA is mogelijk gemaakt door:

Inhoud

1. Inleiding CSRD	Pagina 4
2. Aanleiding	Pagina 5
3. Aanpak sectorbrede DMA	Pagina 6
4. Belangrijke elementen in de sectorbrede DMA	Pagina 7 - 11
5. Uitkomsten	Pagina 12
6. Leeswijzer voor de NVRD omgeving in de Salacia software	Pagina 13
7. Aanpak DMA voor de eigen organisatie voor NVRD-leden	Pagina 14 -15
8. Tot slot	Pagina 16
Bijlagen	Pagina 17-18

Nog niet zo bekend met CSRD?

Achtergrond informatie over de CSRD is voor NVRD-leden beschikbaar via enkele kennisdocumenten:

- <https://www.nvrd.nl/wp-content/uploads/2023/11/Aan-de-slag-met-CSRD-voor-NVRD-leden-Kennisdocument-Juni-2023-1.pdf>
- <https://www.nvrd.nl/wp-content/uploads/2024/08/Kennisdocument-Dubbele-Materialiteitsanalyse-NVRD.pdf>

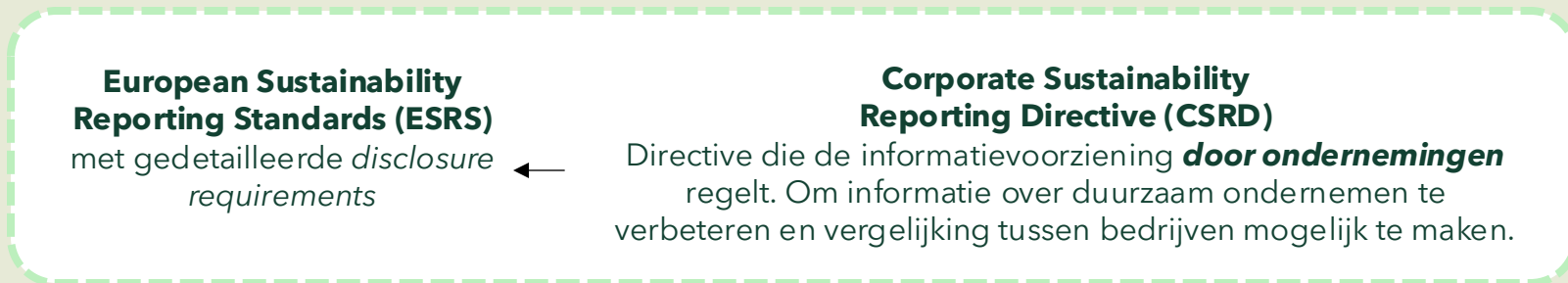
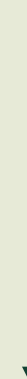
Inleiding CSRD: European Green Deal

De Europese Green Deal gaat over het verbeteren van het welzijn van mensen. Het klimaatneutraal maken van Europa en het beschermen van onze natuurlijke habitat zal goed zijn voor mens, planeet en economie. Niemand zal achterblijven. Om de Green Deal te realiseren heeft de EU de nodige wet- en regelgeving opgesteld waaronder de CSRD. Het doel van de nieuwe CSRD en de ESRS openbaarmakingsvereisten is om duurzaamheids-verslaggeving op één lijn te brengen met financiële verslaggeving.

EU Sustainable Finance Action Plan

Dit plan beoogt het creëren van een **financieel systeem** dat de doelen uit de EU Green Deal ondersteunt.

European Sustainability Reporting Standards (ESRS)

met gedetailleerde *disclosure requirements*

Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)

Directive die de informatievoorziening **door ondernemingen** regelt. Om informatie over duurzaam ondernemen te verbeteren en vergelijking tussen bedrijven mogelijk te maken.

EU Taxonomy Regulation

Classificatie systeem voor 'sustainable' economische activiteiten met als doel het opschalen in duurzame beleggingen en het voorkomen van greenwashing.

Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)

Directive die de informatievoorziening door **financiële marktpartijen** aan hun uiteindelijke investeerders en asset owners regelt.

Aanleiding

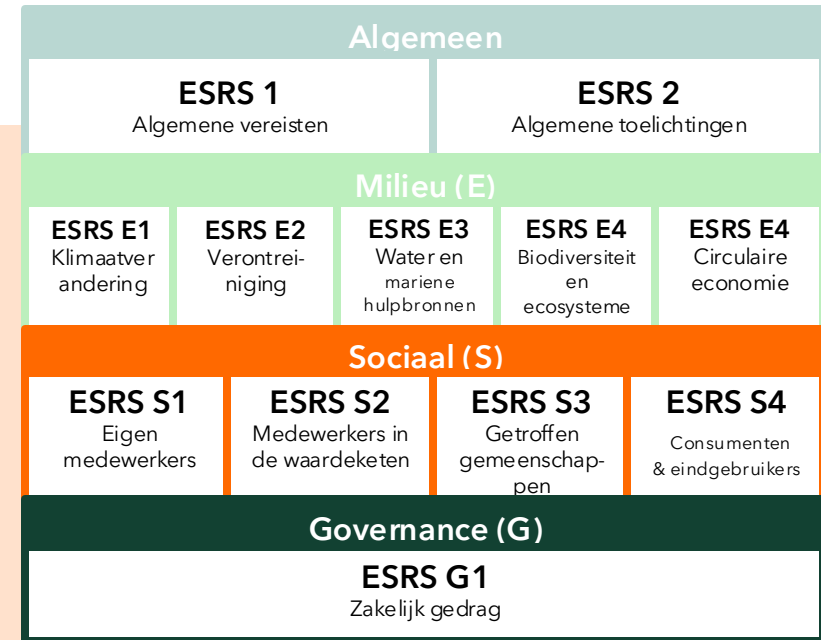
De NVRD, Koninklijke branchevereniging van afval- en reinigingsdiensten, verenigt Nederlandse gemeenten en hun gemeentelijke bedrijven. De kern van de activiteiten van de NVRD-leden richt zich op het verzamelen van huishoudelijk afval en het reinigen van straten.

Een deel van de aangesloten leden is verplicht over het boekjaar 2025 of 2026 te gaan rapporteren over duurzaamheid conform de eisen die de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) stelt, doordat ze 2 van de volgende 3 criteria overschrijden:

- >250 medewerkers en/of;
- >€ 50 miljoen in omzet en/of;
- >€ 25 miljoen in totale activa

Een ander deel van de aangesloten leden is hiertoe niet verplicht, maar zou wel graag, met het oog op de toekomst, zicht krijgen op de aspecten die vanuit deze wetgeving relevant zijn op het gebied van duurzaamheid.

Een belangrijk deel van de wetgeving is erop gericht dat organisaties zich verantwoorden over de impact die zij veroorzaken op de maatschappij en het milieu en de daarbij behorende risico's en kansen. De DMA is aangewezen methode daarvoor.

De rapportageverplichting is opgebouwd langs de European Sustainability Reporting Standards (ESRS). In het totaal zijn er binnen de ESRS 12 standaarden waarvan ESRS 1 en 2 cross-cutting zijn en bijgevolg voor alle bedrijven van toepassing zijn.

De rapportageverplichting op de 10 andere ESG (thematische) standaarden wordt bepaald op basis van de DMA. Naast de minimum rapportagevereiste die van toepassing zijn op beleid, actieplannen, doelstellingen en maatstaven, vragen de thematische standaarden om specifieke informatie te rapporteren.

Deze verplichting toont het belang van een gefundeerde DMA. De sectorbrede DMA die in dit rapport wordt beschreven volgt de voorgeschreven eisen.

De sectorbrede DMA is uitgevoerd in 4 fasen

Deze sectorbrede DMA is uitgevoerd in de onderstaande vier fasen. De belangrijkste uitkomsten en elementen worden in de volgende pagina's beschreven.

1. Voorbereiden

- Een projectteam is samengesteld waarin vertegenwoordigers van NVRD-leden zitting namen. Met dit projectteam zijn alle stappen van het doorlopen proces afgestemd
- Met het projectteam zijn tijdens een kick-off sessie de projectdoelstellingen, scope en de rolverdeling gevalideerd
- Met hulp van het projectteam is de beschikbare informatie en documentatie vanuit de verschillende NVRD-leden verzameld
- Op basis van de input en de gesprekken met het projectteam zijn de projectaanpak, scope en planning gefinaliseerd.

Projectstructuur en aanpak waarin alle betrokkenen hun rol en verantwoordelijkheid kennen

2. Analyseren

- Op basis van beschikbare informatie is de sectorbrede waardeketen opgesteld en gevalideerd met het projectteam
- De sectorbrede waardeketen is geïntegreerd in de NVRD omgeving in de software
- Op basis van de verkregen DMA's uit de sector en aanvullend onderzoek, zijn de sectorbrede (materiële) onderwerpen benoemd en bijbehorende IRO's gedefinieerd en gevalideerd met de projectgroep
- De finale set is geïntegreerd in de NVRD omgeving in de software ter voorbereiding op de volgende stap.

Afbakening van de waardeketen en duidelijk overzicht vanuit de reeds uitgevoerde DMA's

3. Beoordelen

- De beoordelingssystematiek voor de IRO's is geschikt gemaakt voor de beoordeling op sectorniveau en afgestemd met het projectteam
- Gedurende drie beoordelingsworkshops zijn de IRO's in relatie tot milieu, sociaal en governance beoordeeld in de NVRD omgeving in de software. Naast de projectteamleden, waren hierbij ook experts op de drie gebieden aanwezig ten behoeve van een gedegen beoordeling
- De uitkomsten van de drie beoordelingssessies zijn doorgenomen met het projectteam.

Overzicht van de meest relevante onderwerpen en IRO's per activiteit

4. Rapporteren

- Deze rapportage beschrijft het doorlopen proces, de uitkomsten, een uitleg over het gebruik van de NVRD omgeving in de software en de benodigde vervolgstappen om de sectorbrede DMA te gebruiken als startpunt voor de organisatiespecifieke DMA
- Alle informatie met betrekking tot onderwerpen, subonderwerpen, IRO's, de beoordelingen en de link naar de rapportagevereisten en datapunten, is beschikbaar via de NVRD omgeving in de software.

Rapportage over proces, uitkomsten en vervolgstappen & inzicht in DMA via de NVRD omgeving in de software

Waardeketen en stakeholders

De ESRS stelt dat bij het uitvoeren van de DMA rekening moet worden gehouden met de gehele waardeketen van de organisatie. In het kader van de sectorbrede DMA is een sectorbrede waardeketen opgesteld (zie de *paginabrede versie in de bijlage*), gebaseerd op de vijf kernactiviteiten binnen de afvalsector.

Deze waardeketen is gebruikt als uitgangspunt bij het identificeren en in kaart brengen van relevante impacts, risico's en kansen. Deze waardeketen wijkt af van een bedrijfsspecifieke waardeketen doordat alle activiteiten "in scope" van de waardeketen zijn genomen. Elke DMA voor de eigen organisatie dient te specificeren welke activiteiten kwalificeren als "eigen" activiteiten en welke activiteiten in de upstream of downstream waardeketen vallen.

De ESRS vereist om tijdens het uitvoeren van de DMA rekening te houden met de perspectieven van de belangrijkste stakeholders van de organisatie. O.b.v. aangeleverde bronnen van NVRD-leden is de volgende lijst van stakeholders opgesteld:

- Medewerkers
- Aandeelhouders (incl. gemeenten als aandeelhouder)
- Samenwerkings- en ketenpartners
- Leveranciers
- Inwoners/omwonenden
- Gemeenten als opdrachtgever
- Klanten (excl. Gemeenten)
- Branchegenoten
- Experts, deskundigen en kennisinstututen
- Beleidsmakers, overheid en handhaving /toezicht
- Financiers (banken)
- Natuur/ natuur & milieu organisaties

Tijdens de sectorbrede DMA zijn de inzichten van deze stakeholdergroepen meegenomen via de input vanuit de aangeleverde DMA's. De DMA voor de eigen organisatie dient het eigen stakeholderveld inzichtelijk te maken en actief in gesprek te gaan met de stakeholders ten einde inzicht te krijgen in hun perspectieven.

Identificeren en beoordelen van IRO's

Nadat de waardeketen is opgesteld en de stakeholders geïdentificeerd zijn, zijn de belangrijkste ESG thema's in kaart gebracht op basis van aangeleverde DMA's van NVRD-leden en aanvullend onderzoek op basis van openbare bronnen door het 2Impact team.

In een volgende stap zijn er op basis van interne en externe documenten impacts, risico en kansen geformuleerd per thema. Deze impacts, risico's en kansen worden gezamenlijk aangeduid als **IRO's (impacts, risks, opportunities)**.

Impacts omvatten het effect dat de organisatie heeft op de samenleving en het milieu. Terwijl risico en kansen het effect van de samenleving en het milieu op de organisatie omvatten.

In de beoordelingsfase werden interne experts gevraagd om de impacts, risico's en kansen te beoordelen op basis van de vooraf gedefinieerde scoringscriteria.

Impact materialiteit

Voor de impact materialiteit werd de beoordeling gebaseerd op de ernst van de impact in termen van schaal, reikwijdte en onherstelbaarheid en de waarschijnlijkheid dat deze zich voordoet (in overeenstemming met ESRS 1, par. 45 en 46).

Schaal, reikwijdte en onherstelbaarheid werden afzonderlijk beoordeeld. Alle parameters volgden een vijfpuntsschaal (zie volgende pagina). Uiteindelijk werd de ernst berekend door de maximumscore te nemen van schaal, reikwijdte en onherstelbaarheid.

De waarschijnlijkheidsdimensie werd toegevoegd voor potentiële impacts en gebruikt om de ernst van de impacts aan te passen. Op de volgende pagina's volgt een overzicht van de berekening van de parameters. Voor actuele impacts werden alleen schaal, reikwijdte en herstelbaarheid gescoord. Voor positieve impacts werd de parameter onomkeerbaarheid niet gescoord.

Financiële materialiteit

De uiteindelijke scores voor financiële materialiteit werden berekend door de schaalscore te vermenigvuldigen met de waarschijnlijkheidsfactor (vergelijkbaar met de waarschijnlijkheidsfactor voor impact materialiteit).

Om de eindscores te kunnen beoordelen, werd een voorlopige drempelwaarde vastgesteld. Alle impacts met een impact materialiteits-score van meer dan 3,0 (op 5) werden als materieel beschouwd vanuit een impactperspectief. Alle kansen en risico's met een financiële materialiteits-score van meer dan 3,0 (van 5) werden als materieel beschouwd vanuit financieel perspectief.

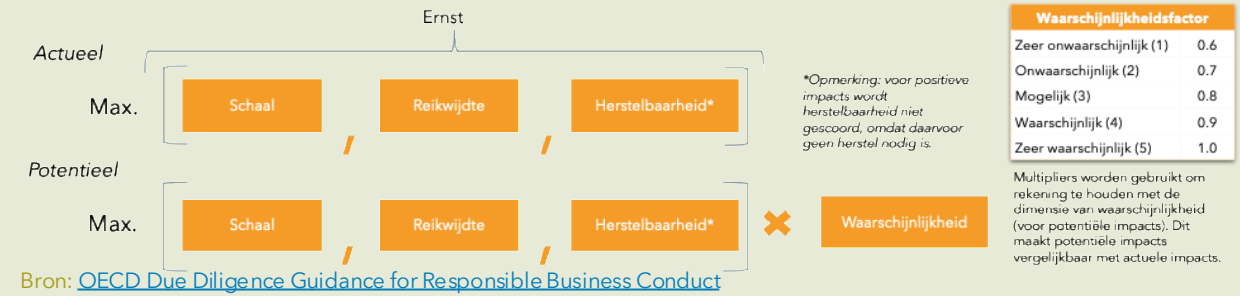
Beoordelingscriteria & berekening: Impact materialiteit

Impacts worden beoordeeld op schaal, reikwijdte, in geval van een negatieve impact op herstelbaarheid en in geval van een potentiële impact op waarschijnlijkheid.

Enkele handvatten die houvast bieden bij het beoordelen van kansen en risico's:

- De impacts moeten relatief ten opzichte van elkaar worden gescoord.
- Het gaat om de impact zoals die nu is. Mitigatie maatregelen die gepland staan kunnen niet worden meegenomen.

Schaal	Reikwijdte	Herstelbaarheid (alleen voor negatieve impacts)	Waarschijnlijkheid (alleen voor potentiële impacts)
Hoe ernstig/gunstig is de impact voor het getroffen gebied/de getroffen personen?	Hoe wijdverspreid is de impact?	In hoeverre kan de impact hersteld worden?	Wat is de kans van voorkomen van de impact gegeven de context en de mate van voorbereidheid?
Voorbeeld: <i>Mens:</i> de ernst van de gezondheidsklachten of de omvang van de beperkingen. <i>Milieu:</i> de mate van verandering in de samenstelling van planten- en diersoorten.	Voorbeeld: <i>Mens:</i> het aantal getroffen personen. <i>Milieu:</i> geografische omvang.	Voorbeeld: <i>Mens:</i> de mate waarin de gezondheidsimpact kan worden hersteld. <i>Milieu:</i> de tijd die nodig is om te herstellen tot een situatie die gelijkwaardig is aan de situatie vóór de negatieve impact.	Zeer onwaarschijnlijk 1 We denken niet dat dit zal gebeuren of alleen in zeer bijzondere omstandigheden Onwaarschijnlijk 2 We denken dat dit niet zal gebeuren, maar sluiten niet uit dat het wel een keer gebeurt. Mogelijk 3 We denken dat dit kan gebeuren, het is wel eens eerder gebeurd. Waarschijnlijk 4 We denken dat dit waarschijnlijk wel gebeurt, het is eerder gebeurd. Zeer waarschijnlijk 5 We denken dat dit zeker wel wel gebeurt, het gebeurt vaker.
1 Impact is minimaal 2 Impact is laag/beperkt 3 Impact is medium 4 Impact is hoog 5 Impact is significant/ernstig	1 Beperkt, 1 persoon en/of op een specifieke plek 2 Geconcentreerd, enkele personen en/of op een specifieke locatie 3 Medium, minder dan 20 personen en/of in een enkele gemeente 4 Wijdverspreid, meer dan 20 personen en/of in meerdere gemeenten 5 Significant, het merendeel van de bevolking en/of in heel Nederland	1 Relatief makkelijk te herstellen 2 Met moeite te herstellen 3 Moeilijk te herstellen 4 Erg moeilijk te herstellen 5 Onherstelbaar	

Bron: [OECD Due Diligence Guidance for Responsible Business Conduct](#)

Aspecten waarmee rekening wordt gehouden bij het scoren

Het beoordelen van impacts is afhankelijk van veel verschillende elementen. Het figuur hiernaast geeft de verschillende perspectieven en dimensies weer waarlangs geredeneerd kan worden om tot een beoordeling te komen.

Dimensie	Schaal	Reikwijdte	Herstelbaarheid
Milieu 	<ul style="list-style-type: none"> Omvang van de gevolgen voor de menselijke gezondheid Omvang van de veranderingen in de soortensamenstelling Intensiteit van het watergebruik (% gebruik van de totale beschikbare hulpbronnen) 	<ul style="list-style-type: none"> Geografisch bereik van de impact Aantal getroffen soorten 	<ul style="list-style-type: none"> Mate waarin herstel van het natuurgebied mogelijk of uitvoerbaar is Hoe lang het herstel zou duren
Mensenrechten 	<ul style="list-style-type: none"> Mate van inbreuk op de toegang tot basisbehoeften of vrijheden (bijv. onderwijs, levensonderhoud, enz.) 	<ul style="list-style-type: none"> Aantal getroffen personen % van identificeerbare groepen getroffen personen 	<ul style="list-style-type: none"> De mate waarin de impact kan worden hersteld (bijvoorbeeld door compensatie of restitutie) Of de betrokkenen in staat zijn te herstellen in de uitoefening van het betrokken recht
Consumenten 	<ul style="list-style-type: none"> Omvang van de gevolgen voor de gezondheid of veiligheid van de mens Omvang van de financiële schade voor de consument 	<ul style="list-style-type: none"> Aantal getroffen consumenten Aantal identificeerbare groepen getroffen consumenten % van de identificeerbare groep consumenten die wordt getroffen 	<ul style="list-style-type: none"> De mate waarin de impact kan worden hersteld (bijvoorbeeld door compensatie of restitutie)
Voorbeelden	Het waterverbruik is ernstiger in een land met grote waterschaarste dan in een land waar water geen schaars goed is.	Eén consument die last heeft van geluidsoverlast veroorzaakt door een verwerkingsfaciliteit is minder ernstig dan een hele gemeenschap die geluidsoverlast ervaart.	Lokale vervuiling is gemakkelijker te verhelpen dan vervuiling die meer wijdverspreid is, zoals luchtvervuiling.

Bron: [OECD Due Diligence Guidance for Responsible Business Conduct](#)

Beoordelingscriteria: financiële materialiteit

Het beoordelen van risico's en kansen vindt plaats door het financieel effect en de waarschijnlijkheid te bepalen.

Voor de sectorbrede DMA zijn bewust geen financiële bandbreedtes gebruikt in de schalen.

De schalen van 'omvang financiële effect' zullen in de DMA voor de eigen organisatie gekwantificeerd moeten worden, hierbij kan een link gelegd worden met het risico management binnen het bedrijf.

Omvang van het financiële effect	
Hoe ernstig is de (financiële) impact op het resultaat, de reputatie van de sector, de medewerkerstevreden- en betrokkenheid of het behalen van de doelstellingen in de sector?	
1	Minimale daling/stijging in het resultaat, impact op reputatie of medewerkers, of impact op de doelstelling
2	Beperkte daling/stijging in het resultaat, impact op reputatie of medewerkers, of impact op de doelstelling
3	Middelgrote daling/stijging in het resultaat, impact op reputatie of medewerkers, of impact op de doelstelling
4	Grote daling/stijging in het resultaat, impact op reputatie of medewerkers, of impact op de doelstelling
5	Substantieel grote daling/stijging in het resultaat, impact op reputatie of medewerkers, of impact op de doelstelling

Waarschijnlijkheid	
Wat is de kans van voorkomen?	Factor
Zeer onwaarschijnlijk	
1 We denken niet dat dit zal gebeuren of alleen in zeer bijzondere omstandigheden	0,6
Onwaarschijnlijk	
2 We denken dat dit niet zal gebeuren, maar sluiten niet uit dat het wel een keer gebeurt	0,7
Mogelijk	
3 We denken dat dit kan gebeuren, het is wel eens eerder gebeurd	0,8
Waarschijnlijk	
4 We denken dat dit waarschijnlijk wel gebeurt, het is eerder gebeurd	0,9
Zeer waarschijnlijk	
5 We denken dat dit zeker wel wel gebeurt, het gebeurt vaker	1

Bron: [OECD Due Diligence Guidance for Responsible Business Conduct](#)

Uitkomsten

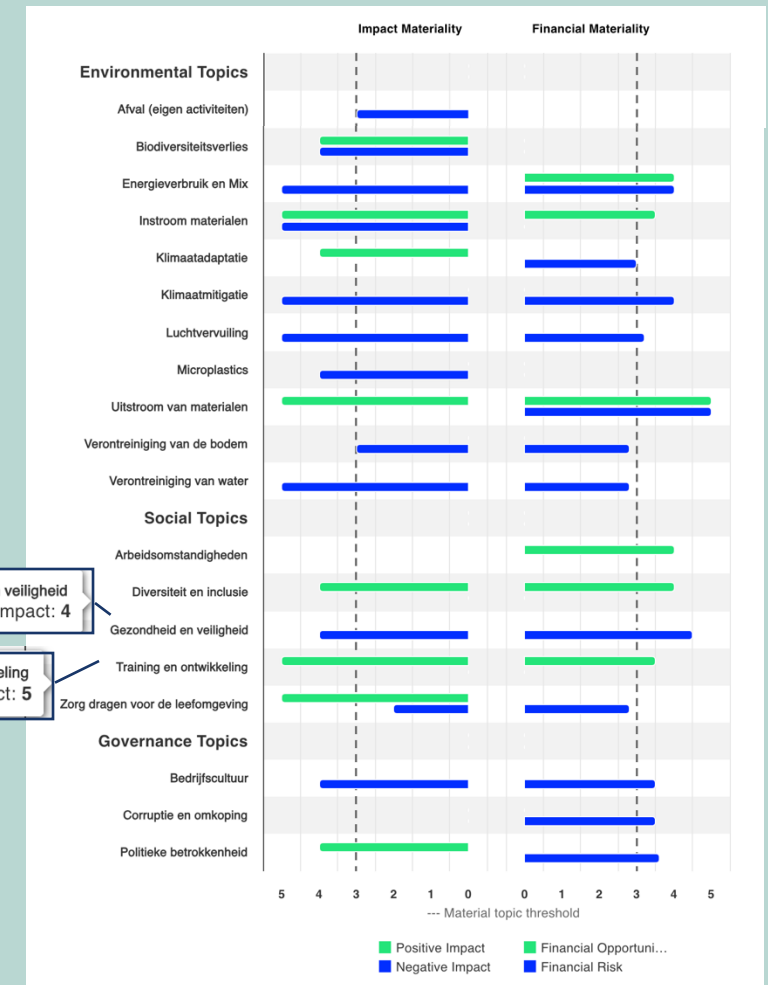
De resultaten van de sectorbrede DMA worden in de NVRD omgeving in de software visueel weergegeven in het butterfly-diagram. Aan de linkerzijde is de impactmaterialiteit van de onderwerpen weergegeven. Blauw geeft de hoogste score van negatieve impact binnen een onderwerp weer, terwijl groen de hoogste score van positieve impact representeert.

Aan de rechterzijde wordt de financiële materialiteit weergegeven. Hier staat blauw voor de hoogste risicoscore binnen een onderwerp en groen voor de hoogste score van kansen.

Alle onderwerpen die een grenswaarde van 3 overschrijden op het gebied van impact en/of financiële materialiteit, worden als materieel beschouwd. Sommige onderwerpen tonen enkel een impact of financiële materialiteit vanwege het ontbreken van andere significante impacts, risico's of kansen. In de NVRD omgeving in de software worden de exacte scores per beoordeling weergegeven door over het diagram te bewegen.

Bij het uitvoeren van de sectorbrede DMA is uitgegaan van de materiële onderwerpen van verschillende NVRD-leden. Het is daarom niet verrassend dat alle onderwerpen binnen de sectorale DMA als materieel zijn beoordeeld. Tijdens de uitvoering van de DMA voor de eigen organisatie zal blijken of alle onderwerpen ook voor de eigen organisatie materieel zijn.

Tijdens de beoordeling is voor IRO's waarbij de onzekerheid groot is (bijv. PFAS of microplastics), is op basis van het voorzorgsprincipe uit CSDDD, het uitgangspunt geweest om deze hoog te scoren. Een passende actie voor bij dergelijk materieel thema kan dan vervolgonderzoek zijn om de oorzaken en gevolgen van het thema beter in kaart te brengen.

Gezondheid en veiligheid
• Negative Impact: 4

Training en ontwikkeling
• Positive Impact: 5

Leeswijzer voor de NVRD omgeving in de Salacia software

De sectorbrede DMA is afgerond. Dat betekent dat de gegevens niet meer aangepast kunnen worden in de tool en als read-only aan alle NVRD leden beschikbaar worden gemaakt.

Deze stappen zijn doorlopen bij de uitvoer van de sectorbrede DMA. De uitkomst is zichtbaar door er in de NVRD omgeving in de software op te klikken.

Double Materiality Assessment

This DMA is finalised and is only available for reference. It is not possible anymore to make adjustments. Feel free to follow the steps to learn about the process, or visit the report for an overview of the outcome.

[View Report](#)

✓ 1. Gather topics

✓ 2. Exclude topics

✓ 3. Merge topics

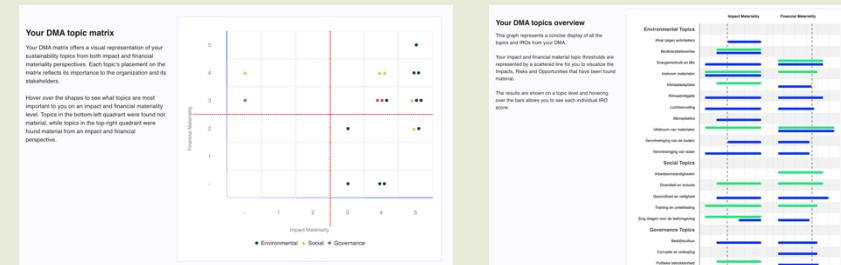
✓ 4. Define Impacts, Risks and Opportunities

✓ 5. Rank Impacts, Risks and Opportunities

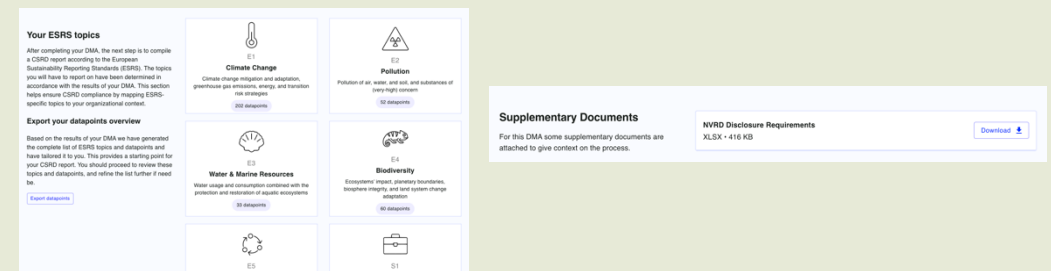
✓ 6. Materiality Threshold

Het rapport bestaat uit een aantal delen:

- Overzicht van relevante impacts, risico's en kansen; hierin komen de formuleringen, beoordelingen en argumenten daarvoor aan de orde
- Visuele weergave van DMA uitkomsten, waarbij de software detailinformatie geeft als de cursor over de visual beweegt

- Koppeling naar de ESRS onderwerpen inclusief een link naar de relevante Disclosure Requirements en bijbehorende datapunten (in download)

Aanpak DMA voor de eigen organisatie

Onderstaande stappen helpen NVRD leden, om op basis van de sectorbrede DMA, een DMA specifiek voor de eigen organisatie uit te voeren.

Aanbevelingen per stap

1. Voorbereiden

- Maak de waardeketen goed passend bij de eigen organisatie, wees specifiek, sluit terminologie goed aan en bepaal wat er buiten de eigen activiteiten valt
- In de sectorbrede DMA zijn alle activiteiten als onderdeel van de "eigen activiteiten" beoordeeld, bepaal goed wat in de DMA voor de eigen organisatie buiten de eigen activiteiten valt en zorg voor de juiste mapping naar ESRS topics
- Goede stakeholderinterviews leveren waardevolle input voor topics en IRO's. In de bijlagen is een overzicht van mogelijk relevante stakeholders en een lijstje standaard vragen opgenomen ter ondersteuning
- In de sectorbrede DMA is focus gelegd op de Nederlandse activiteiten; in geval een organisatie afval exporteert is het relevant de impact, kansen en risico's daaromtrent goed inzichtelijk te maken. Hierbij is het relevant onderscheid te maken of die IRO's binnen of buiten de eigen activiteiten plaatsvinden

2. Analyseren

- De lijst van onderwerpen uit de sectorbrede DMA kan als uitgangspunt dienen maar dient gespecificeerd te worden op basis van organisatiespecifieke kenmerken
- Zorg voor gestructureerde stakeholder-dialogen en een goede vastlegging daarvan (zie bijlagen)
- In deze sectorbrede DMA zijn de onderwerpen water (-consumptie, -verwerking en -lozing) en (zeer) zorgwekkende stoffen beperkt belicht als gevolg van de input en perspectieven van de NVRD-leden. Ga na of die onderwerpen wel materieel zijn voor de eigen organisatie o.b.v. de bedrijfsspecifieke organisatiecontext en waardeketen
- De sectorbrede IRO's zijn opgesteld en beoordeeld op basis van de veronderstelling dat de gemeentelijke betrokkenheid "optimaal" is. Deze aanname dient in elke organisatie heroverwogen te worden op basis van de werkelijkheid.
- Streef naar IRO definities die eenduidig zijn; Vermijd meerdere elementen in 1 IRO, dat maakt namelijk de beoordeling ervan lastig
- Documenteer alle stappen en de redenties achter keuzes op een gestructureerde manier

3. Beoordelen

- De definities van de beoordelingscriteria kunnen desgewenst gespecificeerd worden zodat deze aansluiten op organisatiespecifieke kenmerken/systematieken (zoals bij risicomangement)
- Organiseer dat de deelnemers van de beoordelingsworkshops tijdig geïnformeerd worden en dat er een "knip" wordt gezet in het vaststellen van de IRO definitie en het beoordelen. Uit de sectorbrede DMA bleek dat het zinvol is om eerst in een (korte) workshop met alle experts de definities vast te stellen alvorens de beoordelingen te doen tijdens een workshop
- Beoordeel alle IRO's individueel en hou daarbij de beoordelingscriteria uit deze sector DMA aan. Wees scherp in de criteria die wel/niet beoordeeld hoeven te worden voor IRO's
- Bij gebruik van de Salacia software worden de beoordelingen direct vastgelegd. Zorg voor een goede documentatie van de beoordeling en de redenties erachter, ook als er geen tool gebruikt wordt

4. Rapporteren

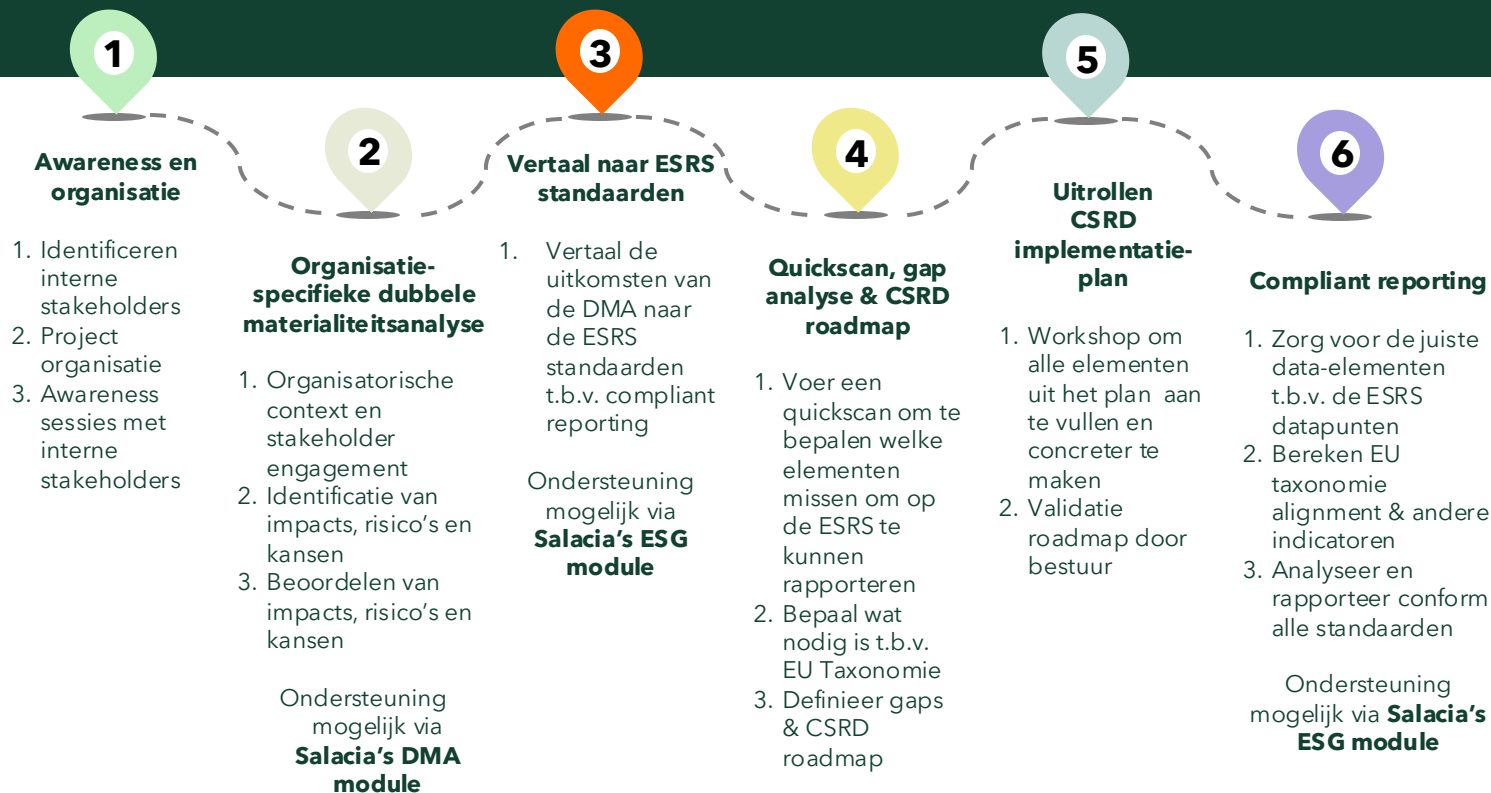
- De Salacia software toont direct na het finaliseren van de beoordeling de uitkomst en kan een lijst genereren van de relevante disclosure requirements en bijbehorende datapunten per materieel topic.
- Het opstellen van een Plan van Aanpak waarin wordt uitgeschreven hoe de organisatie omgaat met de materiële onderwerpen helpt om concreet aan de slag te kunnen. Enerzijds zijn de activiteiten waarschijnlijk gericht op het vergroten van de databeschikbaarheid t.b.v. reporting, maar het kan ook goed zijn dat er aanvullende activiteiten nodig zijn om (strategisch) te borgen dat er gestuurd gaat worden op gedefinieerde impacts en/of er specifieke risico's beheerst moeten worden

Tot slot

Deze sectorbrede DMA, als startpunt van de DMA voor de eigen organisatie, is een essentiële eerste stap van een gedegen CSRD implementatie. Het is voor de NVRD-leden interessant de aanpak en uitkomst van dit proces door te nemen met auditors zodat hun beeld bij de eisen van een DMA verder inzichtelijk worden gemaakt.

Elke organisatie kan, op basis van deze sectorbrede DMA, in de eigen DMA op een consistente wijze inzicht te krijgen in de impacts, kansen en risico's. Dat inzicht biedt gelegenheid om gericht aan de slag te gaan met dat wat nodig is om goed om te gaan met de impacts, kansen en risico's en de data op orde te krijgen om er vervolgens goed over te kunnen rapporteren.

Een CSRD Roadmap helpt om gestructureerde wijze invulling te geven aan alle eisen van de CSRD en EU taxonomie.

Vragen of feedback over dit rapport?
Neem dan contact op met de NVRD

De volgende vragenlijst kan helpen stakeholderinterviews vorm te geven:

1. Welke onderwerpen zijn het belangrijkste voor <organisatie> om aan te pakken?
2. Welke negatieve of positieve effecten heeft dit onderwerp op mens en milieu?
3. Aan welke activiteiten in de waardeketen zijn deze effecten gerelateerd?
4. Hoe heeft of kan dit onderwerp financiële impact hebben voor <organisatie> (korte, middellange of lange termijn)?
5. Welke rol verwacht je van <organisatie> met betrekking tot dit onderwerp?
6. Zijn er onderwerpen die ontbreken in de lijst of die er niet thuishoren?
7. Zijn er onderwerpen die in de toekomst relevanter zullen worden?